

Examen 2008/09-1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Lògica	05.056	21/01/2009	16:30

05056210109003
05.056 21 01 09 EX

Enganxeu en aquest espai una etiqueta identificativa
amb el vostre codi personal
Examen

Fitxa tècnica de l'examen

- Comprova que el codi i el nom de l'assignatura corresponen a l'assignatura en la qual estàs matriculat.
- Només has d'enganxar una etiqueta d'estudiant a l'espai corresponent d'aquest full.
- No es poden adjuntar fulls addicionals.
- No es pot realitzar la prova en llapis ni en retolador gruixut.
- Temps total: 2 h.
- En cas que els estudiants puguin consultar algun material durant l'examen, quin o quins materials poden consultar?
No es pot consultar cap material
- **Valor de cada pregunta:** Problema 1: 30%; problema 2: 20%; problema 3: 20%; problema 4: 20%; problema 5: 10%
- **En cas que hi hagi preguntes tipus test: Descompten les respostes errònies?** NO **Quant?**
- Indicacions específiques per a la realització d'aquest examen:

Enunciats

Examen 2008/09-1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Lògica	05.056	21/01/2009	16:30

Problema 1

a) Formalitzeu utilitzant la lògica d'enunciats les frases següents. Utilitzeu els àtoms proposats.

- 1) Si hi hagués vida intel·ligent a Mart llavors, si tingués una forma que poguéssim reconèixer ja l'hauríem descobert.

$$P \rightarrow (Q \rightarrow R)$$
- 2) Només descobrirem vida intel·ligent a Mart si té una forma que puguem reconèixer.

$$R \rightarrow Q$$
- 3) O no hi ha vida intel·ligent a Mart, o n'hi ha i no té una forma que puguem reconèixer; però no totes dues coses alhora.

$$(\neg P \vee (P \wedge \neg Q)) \wedge \neg(\neg P \wedge (P \wedge \neg Q))$$

Àtoms:

- P: Hi ha vida intel·ligent a Mart.
- Q: (La vida intel·ligent a Mart) té una forma que podem reconèixer
- R: S'ha descobert vida intel·ligent a Mart

b) Formalitzeu utilitzant la lògica de predicats les frases següents. Utilitzeu els predicats proposats.

- 1) Alguns informàtics coneixen tots els sistemes operatius.

$$\exists x[I(x) \wedge \forall y[S(y) \rightarrow C(x,y)]]$$
- 2) Els que coneixen una cosa horripilant visiten un psiquiatra.

$$\forall x[\exists y[H(y) \wedge C(x,y)] \rightarrow \exists z[P(y) \wedge V(x,z)]]$$
- 3) Alguns informàtics visiten un psiquiatra.

$$\exists x[I(x) \wedge \exists y[P(y) \wedge V(x,y)]]$$

Domini: Un conjunt qualsevol no buit

Predicats:

- I(x): x és informàtic
- C(x,y): x coneix a y
- H(x): x és horripilant
- P(x): x és un psiquiatra
- V(x,y): x visita a y
- S(x): x és un sistema operatiu

Examen 2008/09-1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Lògica	05.056	21/01/2009	16:30

Problema 2

Demostreu, utilitzant la deducció natural, que els següents raonaments són correctes. Utilitzeu només les 9 regles bàsiques (és a dir, no utilitzeu ni regles derivades ni equivalents deductius).

$T \rightarrow P \vee S, P \rightarrow S, S \rightarrow R \therefore T \rightarrow R$

(1)	$T \rightarrow P \vee S$		P
(2)	$P \rightarrow S$		P
(3)	$S \rightarrow R$		P
(4)		T	H
(5)		$P \vee S$	$E \rightarrow 1, 4$
(6)		P	H
(7)		S	$E \rightarrow 2, 6$
(8)		R	$E \rightarrow 3, 7$
(9)		S	H
(10)		R	$E \rightarrow 3, 9$
(11)		R	$E \vee 5, 8, 10$
(12)	$T \rightarrow R$		$I \rightarrow 4, 11$

Problema 3

El raonament següent NO és vàlid. Demostreu-ho utilitzant el mètode de resolució.

$P \rightarrow R \wedge P$
 $Q \rightarrow \neg(R \wedge P)$
 $(R \rightarrow P) \rightarrow P \vee S$
 \therefore
 $\neg Q \wedge \neg S \wedge P$

Cerquem les FNC:

1a Premissa:

$P \rightarrow R \wedge P$
 $\neg P \vee (R \wedge P)$
 $(\neg P \vee R) \wedge (\neg P \vee P)$
 $\neg P \vee R$

FNC($P \rightarrow R \wedge P$) = $\neg P \vee R$

2a Premissa

$Q \rightarrow \neg(R \wedge P)$
 $\neg Q \vee \neg(R \wedge P)$
 $\neg Q \vee \neg R \vee \neg P$

FNC($Q \rightarrow \neg(R \wedge P)$) = $\neg Q \vee \neg R \vee \neg P$

Examen 2008/09-1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Lògica	05.056	21/01/2009	16:30

3a Premissa

$(R \rightarrow P) \rightarrow P \vee S$
 $(\neg R \vee P) \rightarrow P \vee S$
 $\neg(\neg R \vee P) \vee P \vee S$
 $(R \wedge \neg P) \vee P \vee S$
 $(R \vee P \vee S) \wedge (\neg P \vee P \vee S)$
 $R \vee P \vee S$

FNC $((R \rightarrow P) \rightarrow P \vee S) = R \vee P \vee S$

Negació de la conclusió

$\neg(\neg Q \wedge \neg S \wedge P)$
 $Q \vee S \vee \neg P$

FNC $(\neg(\neg Q \wedge \neg S \wedge P)) = Q \vee S \vee \neg P$

El conjunt de clàusules obtingudes és (en negreta el conjunt de suport):

$\{ \neg P \vee R, \neg Q \vee \neg R \vee \neg P, R \vee P \vee S, \mathbf{Q \vee S \vee \neg P} \}$

Aplicant la regla del literal pur podem eliminar totes les clàusules que contenen S ja que no tenim cap clàusula amb $\neg S$.

$\{ \neg P \vee R, \neg Q \vee \neg R \vee \neg P \}$

Aplicant la regla del literal pur podem eliminar totes les clàusules que contenen $\neg Q$ ja que no tenim cap clàusula amb Q.

$\{ \neg P \vee R \}$

És obvi que aquest conjunt no permet obtenir la clàusula buida.

D'aquesta manera podem afirmar que el raonament NO és vàlid.

Problema 4

El següent raonament és vàlid. Demostreu-ho utilitzant el mètode de resolució.

$\forall x[M(x) \wedge \neg I(x) \rightarrow \forall y \forall z[O(y) \rightarrow A(x,z,y)]]$
 $\forall x[M(x) \wedge I(x) \rightarrow \forall y \forall z[O(y) \wedge L(y) \rightarrow A(x,z,y)]]$
 $\exists x[O(x) \wedge R(x)] \wedge \exists y[O(y) \wedge L(y)]$
 $\therefore \exists x[O(x) \wedge \forall y[M(y) \rightarrow \exists z A(y,z,x)]]$

Cerquem les FNS:

1a Premissa:

$\forall x[M(x) \wedge \neg I(x) \rightarrow \forall y \forall z[O(y) \rightarrow A(x,z,y)]]$
 $\forall x[\neg(M(x) \wedge \neg I(x)) \vee \forall y \forall z[O(y) \rightarrow A(x,z,y)]]$
 $\forall x[\neg(M(x) \wedge \neg I(x)) \vee \forall y \forall z[\neg O(y) \vee A(x,z,y)]]$
 $\forall x[\neg M(x) \vee \neg \neg I(x) \vee \forall y \forall z[\neg O(y) \vee A(x,z,y)]]$
 $\forall x[\neg M(x) \vee I(x) \vee \forall y \forall z[\neg O(y) \vee A(x,z,y)]]$
 $\forall x \forall y \forall z [\neg M(x) \vee I(x) \vee \neg O(y) \vee A(x,z,y)]$

FNS $(\forall x[M(x) \wedge \neg I(x) \rightarrow \forall y \forall z[O(y) \rightarrow A(x,z,y)]]) = \forall x \forall y \forall z [\neg M(x) \vee I(x) \vee \neg O(y) \vee A(x,z,y)]$

Examen 2008/09-1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Lògica	05.056	21/01/2009	16:30

2a Premissa:

$$\begin{aligned} & \forall x [M(x) \wedge I(x) \rightarrow \forall y \forall z [O(y) \wedge L(y) \rightarrow A(x,z,y)]] \\ & \forall x [\neg(M(x) \wedge I(x)) \vee \forall y \forall z [O(y) \wedge L(y) \rightarrow A(x,z,y)]] \\ & \forall x [\neg(M(x) \wedge I(x)) \vee \forall y \forall z [\neg(O(y) \wedge L(y)) \vee A(x,z,y)]] \\ & \forall x [\neg M(x) \vee \neg I(x) \vee \forall y \forall z [\neg O(y) \vee \neg L(y) \vee A(x,z,y)]] \\ & \forall x \forall y \forall z [\neg M(x) \vee \neg I(x) \vee \neg O(y) \vee \neg L(y) \vee A(x,z,y)] \end{aligned}$$

$$\text{FNS}(\forall x [M(x) \wedge I(x) \rightarrow \forall y \forall z [O(y) \wedge L(y) \rightarrow A(x,z,y)]] = \forall x \forall y \forall z [\neg M(x) \vee \neg I(x) \vee \neg O(y) \vee \neg L(y) \vee A(x,z,y)]$$

3a Premissa:

$$\begin{aligned} & \exists x [O(x) \wedge R(x)] \wedge \exists y [O(y) \wedge L(y)] \\ & O(a) \wedge R(a) \wedge O(b) \wedge L(b) \end{aligned}$$

$$\text{FNS}(\exists x [O(x) \wedge R(x)] \wedge \exists y [O(y) \wedge L(y)]) = O(a) \wedge R(a) \wedge O(b) \wedge L(b)$$

Negació de la conclusió:

$$\begin{aligned} & \neg(\exists x [O(x) \wedge \forall y [M(y) \rightarrow \exists z A(y,z,x)]]) \\ & \neg(\exists x [O(x) \wedge \forall y [\neg M(y) \vee \exists z A(y,z,x)]]) \\ & \forall x [\neg(O(x) \wedge \forall y [\neg M(y) \vee \exists z A(y,z,x)])] \\ & \forall x [\neg O(x) \vee \neg \forall y [\neg M(y) \vee \exists z A(y,z,x)]] \\ & \forall x [\neg O(x) \vee \exists y [\neg(\neg M(y) \vee \exists z A(y,z,x))]] \\ & \forall x [\neg O(x) \vee \exists y [\neg \neg M(y) \wedge \neg \exists z A(y,z,x)]] \\ & \forall x [\neg O(x) \vee \exists y [M(y) \wedge \forall z \neg A(y,z,x)]] \\ & \forall x [\neg O(x) \vee [M(f(x)) \wedge \forall z \neg A(f(x),z,x)]] \\ & \forall x \forall z [\neg O(x) \vee [M(f(x)) \wedge \neg A(f(x),z,x)]] \\ & \forall x \forall z [(\neg O(x) \vee M(f(x))) \wedge (\neg O(x) \vee \neg A(f(x),z,x))] \end{aligned}$$

$$\text{FNS}(\neg(\exists x [O(x) \wedge \forall y [M(y) \rightarrow \exists z A(y,z,x)]])) = \forall x \forall z [(\neg O(x) \vee M(f(x))) \wedge (\neg O(x) \vee \neg A(f(x),z,x))]$$

El conjunt de clàusules obtingudes és (en negreta el conjunt de suport):

$$\{ \neg M(x) \vee I(x) \vee \neg O(y) \vee A(x,z,y), \neg M(x) \vee \neg I(x) \vee \neg O(y) \vee \neg L(y) \vee A(x,z,y), O(a), R(a), O(b), L(b), \neg O(x) \vee M(f(x)), \neg O(x) \vee \neg A(f(x),z,x) \}$$

Clàusules troncs	Clàusules laterals	
$\neg O(x) \vee \neg A(f(x),z,x)$ $\neg O(b) \vee \neg A(f(b),z,b)$	$O(b)$	Substituïm x per b
$\neg A(f(b),z,b)$	$\neg M(x) \vee I(x) \vee \neg O(y) \vee A(x,z,y)$ $\neg M(f(b)) \vee I(f(b)) \vee \neg O(b) \vee A(f(b),z,b)$	Substituïm x per f(b) i y per b
$\neg M(f(b)) \vee I(f(b)) \vee \neg O(b)$	$\neg M(x) \vee \neg I(x) \vee \neg O(y) \vee \neg L(y) \vee A(x,z,y)$ $\neg M(f(b)) \vee \neg I(f(b)) \vee \neg O(b) \vee \neg L(b) \vee A(f(b),z,b)$	Substituïm x per f(b) i y per b
$\neg M(f(b)) \vee \neg O(b) \vee \neg L(b) \vee A(f(b),z,b)$	$L(b)$	
$\neg M(f(b)) \vee \neg O(b) \vee A(f(b),z,b)$	$\neg O(x) \vee \neg A(f(x),z,x)$ $\neg O(b) \vee \neg A(f(b),z,b)$	Substituïm x per b

Examen 2008/09-1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Lògica	05.056	21/01/2009	16:30

$\neg M(f(b)) \vee \neg O(b)$	$\neg O(x) \vee M(f(x))$ $\neg O(b) \vee M(f(b))$	Substituïm x per b
$\neg O(b)$	$O(b)$	
Clàusula vacia		

Problema 5

Considerem el següent raonament (incorrecte)

$\forall x [P(x) \rightarrow \exists y R(x,y)]$
 $\exists x [Q(x) \wedge \neg \exists y R(x,y)]$
 \therefore
 $\neg \exists x [Q(x) \wedge P(x)]$

Doneu una interpretació en el domini $\{1,2\}$ tal que $R(1,1)=R(1,2)=V$, que en sigui un contraexemple.

Un contraexemple ha de fer certes les premisses i falsa la conclusió.

Passem les fórmules de las premisses i la conclusió a enunciat:

Primera premissa:

$\forall x [P(x) \rightarrow \exists y R(x,y)]$
 $(P(1) \rightarrow \exists y R(1,y)) \wedge (P(2) \rightarrow \exists y R(2,y))$
 $(P(1) \rightarrow R(1,1) \vee R(1,2)) \wedge (P(2) \rightarrow R(2,1) \vee R(2,2))$

Segona premissa:

$\exists x [Q(x) \wedge \neg \exists y R(x,y)]$

$\exists x [Q(x) \wedge \forall y \neg R(x,y)]$
 $(Q(1) \wedge \forall y \neg R(1,y)) \vee (Q(2) \wedge \forall y \neg R(2,y))$
 $(Q(1) \wedge \neg R(1,1) \wedge \neg R(1,2)) \vee (Q(2) \wedge \neg R(2,1) \wedge \neg R(2,2))$

Conclusió:

$\neg \exists x [Q(x) \wedge P(x)]$
 $\forall x [\neg Q(x) \vee \neg P(x)]$
 $(\neg Q(1) \vee \neg P(1)) \wedge (\neg Q(2) \vee \neg P(2))$

Ara hem de cercar quins valors fan certes les premisses i falsa la conclusió.

Estudiem la segona premissa. Tenint en compte que $R(1,1)=R(1,2)=V$, la primera part de la disjunció és falsa. Per tant, perquè la segona premissa sigui certa és necessari que $R(2,1)=R(2,2)=F$ i $Q(2)=V$.

A continuació estudiem la primera premissa. D'acord amb els valors trobats anteriorment per $R(2,1)$ y $R(2,2)$, perquè la primera premissa sigui certa ha de passar que $P(2)=F$.

D'acord amb els valors que hem trobat anteriorment, perquè la conclusió sigui falsa ha de passar que $Q(1)=P(1)=V$.

Per tant tenim que la següent interpretació és un contraexemple del raonament proposat:

$\langle \{1, 2\}, \{ R(2,1)=R(2,2)=F, Q(2)=V, R(1,1)=R(1,2)=V, P(2)=F, Q(1)=P(1)=V \}, \{ \rangle$

Examen 2008/09-1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Lògica	05.056	21/01/2009	16:30